
Likabehandlingsplan

*Jämställdhetsplan
Antimobbningsplan*

*Waldorfbarntädgården Regnbågen
Waldorf Åland r.f.*

Godkänd och tagen i bruk av kollegiet: 8.10.2020

ORGANISATION

Vision: Struktur för likabehandlingsarbete

Jämställdhets- och antimobbningsarbetet är en naturlig och kontinuerlig del av arbetet vid Waldorfbarnträdgården Regnbågen.

Mål 1: Alla bär lika ansvar för samarbetet och det finns en tydlig rollfördelning mellan föräldragruppen, kollegiet och styrelsen. Samarbetet sker kärleksfullt och inkluderande.

Åtgärd:

- ✓ Varje ny förälder ska introduceras av sina fadderföräldrar i rutiner och få information som rör föräldrarnas ansvarsfördelning.
- ✓ Varje ny medarbetare och förälder ska ta del av likabehandlingsplanen som en del av introduktionen in i verksamheten. I samtal med pedagogerna och genom fortbildning och föräldramöten ges information som ska bidra till att likabehandlingsfrågor kan implementeras och fördjupas i hemmet och på barnträdgården.

Mål 2: Vi har en aktiv och kontinuerlig reflektion och uppdatering kring likabehandlingsplanen.

Åtgärd:

- ✓ Likabehandlingsplanen ska diskuteras kontinuerligt som en stående punkt på kollegiemöten och föräldramöten. Till hjälp kan strukturen; - Var- vart- och hur- användas. Var är vi i förhållande till målet? Vart ska vi? Hur ska vi göra det? Målen tas med fördel ett i taget, i långsiktig, observerande och utvärderande takt.
- ✓ En person i kollegiet och en förälder i styrelsen utses som likabehandlingsansvarig i sin respektive grupp. Detta innebär att den i samråd med övriga i sin grupp; kollegiet/föräldragruppen har det övergripande ansvaret att ge akt på, och agerar i dessa frågor. Ansvarspersoner kan vid behov kontakta varandra.

BEMÖTANDE

Vision 1: Det vuxna samarbetet

Personal och föräldrar bemöter varandra med öppenhet och positivitet där en förståelse och strävan för att alla gör sitt bästa finns med. Vi hjälper och stödjer varandra så att barnen kan känna en trygg och stabil grund i oss vuxna.

Mål: Alla vuxna som verkar i verksamheten agerar som förebilder för barnen, ett synsätt som betonas starkt i waldorfpedagogiken för barn i förskoleåldern. Detta innebär att vi bemöter varandra likvärdigt och jämställt, detta oberoende av kön, sexuell läggning, etnisk bakgrund, position/profession eller livsåskådning. Vi ser helt enkelt varandra som medmänniskor.

Åtgärd:

- ✓ Vi arbetar på att ha förtroende för varandras roller, bemöter varandra med respekt och öppenhet. Innan vi gör antagande och dömande av situationer bör vi fråga utifrån en välvilja och öppenhet istället för att ifrågasätta.

Vision 2: Barnet som holistisk varelse

Barnet ses ur ett holistiskt perspektiv, där barnets unika egenkraft, fantasi och självkänsla genom vårt bemötande får utvecklas till sin fulla potential i trygg miljö.

Mål: Vi tar i beaktande barnens unika gåvor och utmaningar, så att varje barn får det den behöver.

Åtgärd:

- ✓ Barnen ska uppmuntras att delta i gemensamma aktiviteter på ett sätt så de känner glädje och stolthet. Vi ska sträva mot att barnens egna förslag och idéer lyfts och att de blir mötta med respekt och förtroende. Detta kan t.ex. ske genom sångstunder och i

det kreativa skapandet.

- ✓ Vi ska se till barnens utvecklingsnivå och unika personlighet, men också utmana de roller de per automatik tar på sig. Vi utmanar kärleksfullt de barn som försöker undvika gruppens ansvar och balanserar därmed "kärnbarnens" ansvar. Detta kan handla om gemensam städning, självständig påklädning och andra aktiviteter där barnen hjälper varandra.
- ✓ Vi ska uppmuntra barnen att känna och sätta sina gränser. Vi uppmuntrar barnen att hitta sin egenkraft och att uttrycka detta genom att självständigt och tydligt säga ifrån på egen hand ifall någon överträder deras personliga gräns. Vi ska guida och vägleda barnen i detta utifrån ett kärleksfullt synsätt.
- ✓ Vi ska vara medvetna om vilka ordval och förväntningar vi uttalat eller outtalat förmedlar till barnen för att undvika att vi överför inskränkta norm- och könsstereotypa mönster. Vi hjälper varandra att se våra egna fallgropar i arbetet.
- ✓ Vi verkar inkluderande i barnens och familjernas val eller status av könsidentitet, sexuell läggning, funktionsvariation, etnisk tillhörighet och religionsuppfattning eller annan livsåskådning.

Vision 3: Empati mellan barnen och för allt levande

Barnen utvecklas till goda medmänniskor som lägger grunden för ett hållbart och hoppfullt samhälle.

Mål1: Barnen utvecklar medkänsla och empati för varandra, natur och djur.

Åtgärd:

- ✓ Vi ska uppmuntra barnen att vara inkluderande mot varandra i lekar, handlingar och ordval, där varje barn får ta sin plats och ge plats till varandra. Vi jobbar för att motverka hierarki mellan barnen genom att vara närvarande i deras lek och i de roller de ger och tar. Vi uppmärksammar medvetet uteslutande i leken och visar istället på goda alternativ. När vi upptäcker kontinuerligt mönster av uteslutande eller kränkning tar vi upp det för diskussion med barnen enskilt, i grupp, med kollegor och/eller med berörda föräldrar.
- ✓ Vi uppmuntrar alla barn att uttrycka och förmedla alla sina olika känslor dock på ett

sätt så att de visar respekt för sina medmänniskor. Barnen har rätt till att t.ex. processa ilska om de går på avstånd där de andra barnen inte blir involverade.

- ✓ Vi strävar till att barnen ska förstå andra barns känslor och visa värme och öppenhet. Detta förverkligas t.ex. vid samlingar, sagoberättande och då barnen leker diskuterar innebörden av detta i stunden. Vi bekräftar också barnen när de uttrycker detta gentemot varandra.
- ✓ Vi guidar barnen till att känna respekt och omsorg för vår natur och alla djur. Detta kan göras vid möte med insekter i naturen, skräpplockning på utflykt, odling och omhändertagande av växter och blommor.

Mål2: Varje barn har rätt att känna sig trygg i barntädgården. All mobbning ska observeras och lämpliga åtgärder vidtas.

Åtgärd:

- ✓ För att barnen ska känna trygghet i barntädgården ska vi uppmärksamma om barn upprepade gånger blir utsatt för negativa handlingar från ett eller flera barn. Vi ska även uppmärksamma, ta på allvar och ingripa i enstaka incidenter av negativa handlingar. Tecken att uppmärksamma:
  - Verbalt: Säger fula ord eller elaka saker, retas, sprider rykten, viskar...
  - Fysiskt: Biter, luggar, river, slår, sparkar, spottar, visar med kroppsspråk och miner...
  - Psykiskt: Härmar, nervärderar, utesluter ur lek, manipulerar...
  - Reaktivt: Medvetet provocerar andra till att fysiskt attackera.
- ✓ Vi ska vara närvarande med barnen samt involvera all personal i att vara lyhörda och observanta för att skapa förutsättningar för en trygg miljö samt följa trivselåtgärder.
  - Personal skapar en trygg miljö där alla känner sig sedda och hörda. Vi arbetar kontinuerligt med att skapa en vi-anda i grupperna.
  - Vi strävar efter att stärka barnens självkänsla genom socialt och emotionellt lärande genom sagor med teman om vänskap och utanförskap. Barnen kan delas in i små grupper för att stärka vänskapsbanden och upptäcka nya vänner.
  - Barn- och kompismassage samt beröringslekar lär barn att våga ge och ta emot beröring på ett vänligt sätt.
  - Föräldrar informeras genom en skriftlig version av likabehandlingsplanen samt på föräldramöten.
  - Föräldrar kan alltid, även vid små incidenter, ta kontakt med personalen vid misstankar om att deras barn utsätts eller utsätter andra för mobbning. Ett förtroendefullt och öppet samarbete kring barnens trivsel är viktigt.
- ✓ Personalen är lyhörda, observanta och närvarande så att vi upptäcker ev. negativa handlingar så snart som möjligt och dokumenterar incidenter. Vi uppmuntrar barnen

om att våga berätta om något händer, tecken på att något ändå hänt är t.ex. ändrat beteende hos barnet som kanske inte vill gå till barntädgården längre. Barnet är ensamt, pratar inte om vänner, ledsen, rädd, humörsvängningar, aptitlöshet, sömnproblem, illamående, huvudvärk, magont. Att barnens saker försvinner eller förstörs är också ett tecken speciellt om det sker upprepade gånger.

- ✓ När vi upptäcker mobbning informeras övrig personal så att alla kan vara observanta. Barnets barntädgårdslärare ansvarar för att åtgärder vidtas och diskuterar med berörda föräldrar. Händelser och samtal dokumenteras och förvaras inlåst. Personalen fortsätter vara observanta och närvarande. Vi uppmärksammar både barn som utsätter och utsätts och lägger stor vikt vid att stärka deras självkänsla.
- ✓ Om ett barn angriper ett annat ska vi stoppa, avleda och ingripa. Genom att sätta sig in i barnets perspektiv, även då hen handlat fel är det lättare att ge tydliga och logiska resonemang som är lätta för barnet att förstå. Genom sagor kan vi klargöra skillnaden mellan känsla och handling och hjälpa de inblandade barnen.

MILJÖ och MATERIAL

Vision: En tillåtande omgivning

Varje barn ska ha chansen att skapa sin egen identitet på ett tryggt och tillåtande sätt.

Mål: Vi medvetandegör och förändrar norm- och könsstereotypa mönster i vårt pedagogiska material och i vår inom- och utomhusmiljö.

Åtgärd:

- ✓ Vi ska berätta sagor som är varierande och inkluderande i kön, sexuell läggning, funktionsvariation, etnicitet och religiös tro. Vi ska vara medvetna om eventuella stigmatiseringar som finns t.ex. kring häxor, troll, ursprungsbefolkning, hur pojkar och flickor är olika o.s.v. som kan vara nedlåtande genom att aktivt förändra detta i sagorna.
- ✓ Vi ska ha ett medvetet icke norm- och könsstereotypiskt öga när vi skapar material och födelsedagspresenter till barnen.
- ✓ Vi ska genom vårt material samt inom- och utemiljö uppmuntra barnen att leka utanför de snäva norm- och könsstereotypa mönstret.

Observation vid mobbningsituation

Barnets/barnens namn:	
Datum:	
Dokumentationen uppgjord av:	
Vem vilka observerade situationen:	
Beskriv kort hela situationen. Var, när och vem?	
Vad hände innan?	
Vad gjorde barnen?	
Vad hände efteråt?	
Övriga kommentarer:	

Dokumentation och åtgärdsplan

Barnets/barnens namn:	
Datum:	
Dokumentationen uppgjord av:	
Tillsammans med:	
Närvarande vid diskussionen:	
Vad har hänt? Ev. orsak?	
Åtgärd:	
Vem ansvarar för åtgärderna?	
Uppföljning när och hur:	

Checklista efter observerad mobbning

Efter att personal observerat mobbning alt. förälder kontaktat personal ang. mobbnings-situation kring något barn i barnträdgården.

1. Ansvarig barnträdgårdslärare ansvarar för att vidta åtgärder:

- Fyller i blanketten "Observation vid mobbnings-situation".
- Fyller i blanketten "Dokumentation och åtgärdsplan".
- Informerar all personal, så att alla kan vara observanta.
- Diskuterar med berörda föräldrar.
- Tar upp ärendet på kollegium.
- Följer upp och utvärderar situationen på kollegium, med föräldrar o.s.v.

2. Dokumenten förvaras inlåsta tillsammans med barnens övriga dokument.

Diskussionsunderlag för personal

Samtalsfrågor:

3. Vad gör vi för att skapa ett positivt klimat i gruppen så att alla känner sig trygga?
4. Hur kan man vända en otrygg grupp så att det blir en mer positiv atmosfär?
Ge exempel.
5. Hur påverkar jag som vuxen min grupp?
Hur präglar jag gruppen?
Vilken roll spelar jag i gruppen?
6. Ge exempel på olika sätt att lösa konflikter.
7. Finns det utsatta/dolda miljöer?
8. När kan mobbning ske?
9. Finns det barn som inte leker?
Vem?
Vad gör de i stället?
10. Finns det barn som undviker vissa barn eller vissa rum?
Vilka?
Varför?

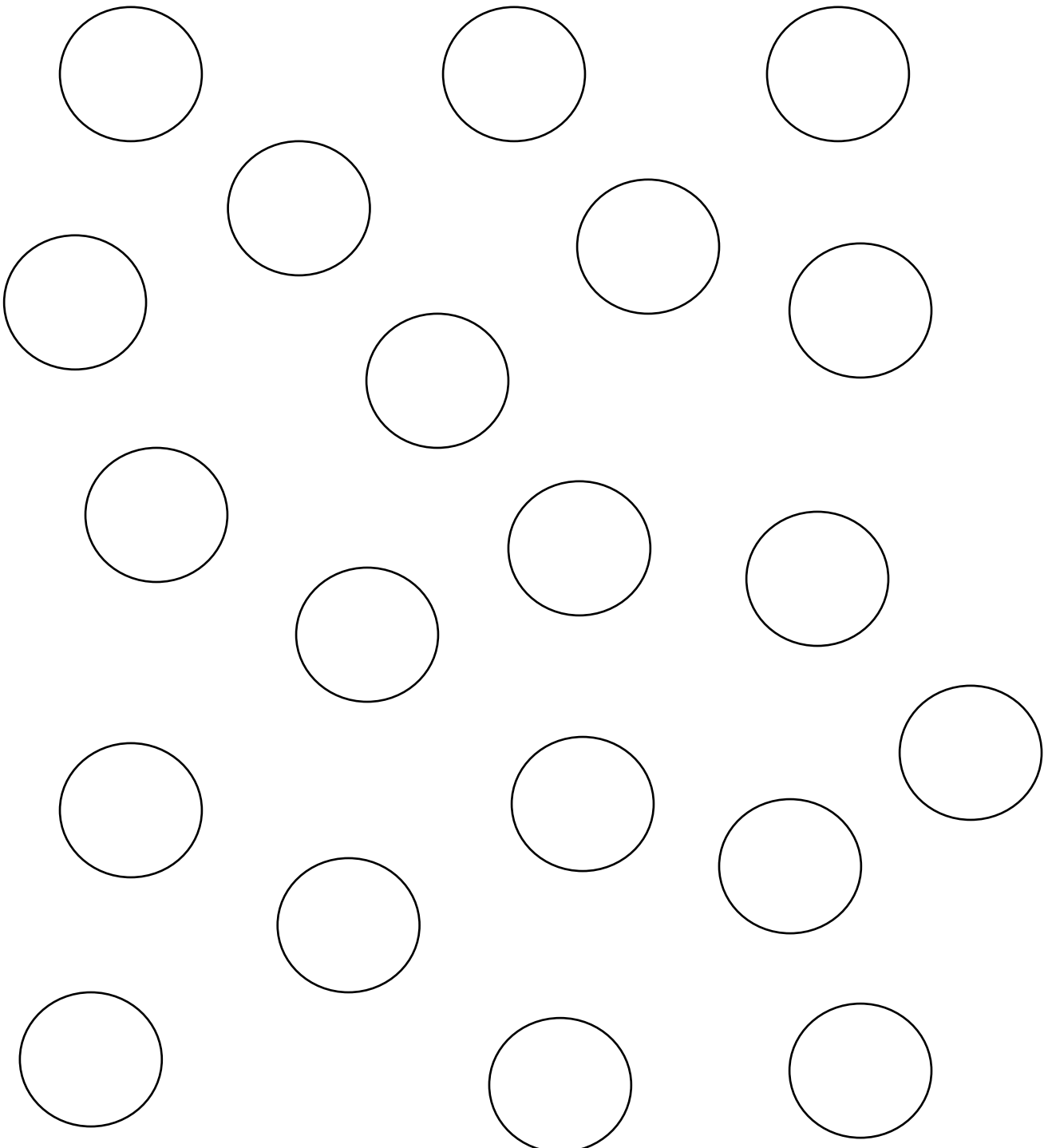
Kontaktbarometer för barngrupp

Varje cirkel representerar ett barn

Dra en eller flera pilar mellan de barn som ofta leker med varandra. Är det barn som väljer varandra skall pilarna vara dubbelriktade. Det kan finnas barn som har pilar till alla barn men aldrig väljs av andra, markera det då.

Analysera resultatet.

Vilket/vilka barn behöver ökat stöd för att kunna känna sig delaktig?

Kontaktbarometer personal - barn

Personalen skriver sitt namn i mittersta cirkeln och placerar vart barn på den plats bland cirklarna som motsvarar närheten i relationen. Jämför och analysera resultatet. Finns det barn som flera av er har dålig kontakt till? Gör en plan på hur ni skall förändra barnets /-ns situation.

